

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Ndob/27/2025
Identifikačné číslo spisu:	6124342679
Dátum vydania rozhodnutia:	26.11.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivica Čelková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6124342679.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lenky Praženkovej a členiek senátu Mgr. Sone Pekarčíkovej a JUDr. Ivice Čelkovej, v spore žalobcu Textile House for EURAO TRADE, s.r.o., so sídlom ProLogis Park, DC2, Dialničná cesta 2, 903 01 Senec, IČO: 35 685 166, zast. ČECHOVÁ & PARTNERS s.r.o., so sídlom Staromestská 3, 811 03 Bratislava, IČO: 47 249 129, proti žalovanému Peter Koreň, miesto podnikania Račianska 2687/143, 831 53 Bratislava, IČO: 46 009 159, zast. Advokátska kancelária JUDr. Peter Erdős s.r.o., so sídlom Radvanská 1, 810 01 Bratislava, IČO: 52 522 211, o zaplatenie 660 543,66 eura s príslušenstvom, vedenom na Mestskom súde Bratislava III pod sp. zn. 76Cb/120/2024, v konaní o nesúhlase Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica, takto

rozhodol:

P r í s l u š n ý m súdom na prejednanie a rozhodnutie sporu vedeného na Mestskom súde Bratislava III pod sp. zn. 76Cb/120/2024, je Mestský súd Bratislava III.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica listom zo 04.09.2024 (č. l. 213 spisu) postúpil vec Mestskému súdu Bratislava III ako súdu príslušnému na jej prejednanie s odôvodnením, že súdu bol v zákonnej lehote doručený návrh na pokračovanie v konaní na príslušnom súde podľa § 10 ods. 3, resp. § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZoUK“). O postúpení zároveň upovedomil žalobcu a žalovaného cestou ich právnych zástupcov, a to listom rovnako zo 04.09.2024 (č. l. 212 spisu).

2. Mestský súd Bratislava III listom zo 07.10.2025 (č. l. 254 spisu) predložil vec Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) z dôvodu svojho nesúhlasu s postúpením. Poukázal na to, že predmetom žaloby je spor, v ktorom na strane žalobcu vystupuje poškodený (bez ohľadu na to, či ide o podnikateľský alebo nepodnikateľský subjekt) a na strane žalovaného vystupuje škodca, t. j. ide o občianskoprávny spor, nakoľko poškodený si uplatňuje svoj priamy nárok proti škodcovi, ktorá škoda bola žalobcovi spôsobená trestným činom žalovaného a nie porušením povinnosti zo zmluvy medzi nimi,

t. j. nejde o spor z obchodnoprávného záväzkového vzťahu medzi dvomi podnikateľmi týkajúci sa ich podnikateľskej činnosti spadajúci pod § 261 ods. 1 Obchodného zákonníka. Predmetná žaloba teda podľa názoru Mestského súdu Bratislava III nepredstavuje obchodnoprávny (§ 22 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok - ďalej len „CSP“) prípadne iný spor (§23 písm. a), § 26 písm. a), § 27, § 28 písm. a), § 29 CSP), na prejednanie ktorého by bol kauzálne príslušný Mestský súd Bratislava III. Keďže žalobca sa voči žalovanému domáha občianskoprávného nároku, nie je daná kauzálna príslušnosť Mestského súdu Bratislava III, ale na prejednanie veci je vecne a miestne príslušný Mestský súd Bratislava IV.

3. Najvyšší súd ako súd spoločne nadriadený Mestskému súdu Bratislava III a Okresnému súdu Banská Bystrica (§ 43 ods. 2 CSP) po preskúmaní okolností sporu o príslušnosť dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu dôvodný nie je a jeho príslušnosť na prejednanie a rozhodnutie predmetného sporu ostáva zachovaná.

4. Podľa § 36 ods. 1, 2 CSP, konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania; takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

5. Podľa § 40 CSP, súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného pojednania sporu.

6. Podľa § 43 ods. 1 CSP, ak súd postupom podľa § 40 a § 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená.

7. Podľa § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

8. Podľa § 13 CSP, na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

9. Podľa § 15 ods. 1 CSP, všeobecným súdom právnickej osoby je súd, v ktorého obvode má právnická osoba adresu sídla.

10. Podľa § 22 CSP, na konanie v obchodnoprávných sporoch sú príslušné

- a) Mestský súd Bratislava III pre obvod Krajského súdu v Bratislave,
- b) Mestský súd Košice pre obvod Krajského súdu v Košiciach,
- c) Okresný súd Banská Bystrica pre obvod Krajského súdu v Banskej Bystrici,
- d) Okresný súd Nitra pre obvod Krajského súdu v Nitre,
- e) Okresný súd Prešov pre obvod Krajského súdu v Prešove,
- f) Okresný súd Trenčín pre obvod Krajského súdu v Trenčíne,
- g) Okresný súd Trnava pre obvod Krajského súdu v Trnave,
- h) Okresný súd Žilina pre obvod Krajského súdu v Žiline.

11. Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (v znení zákonov č. 428/2004 Z. z. a č. 757/2004 Z. z.) [ďalej len „zákon č. 371/2004 Z. z.“], sídlom Krajského súdu v Bratislave je mesto Bratislava; jeho obvod tvoria obvody a) mestských súdov podľa § 2 ods. 1 až 4, b) Okresného súdu Malacky, c) Okresného súdu Pezinok.

12. Podľa § 2 ods. 3 zákona č. 371/2004 Z. z., sídlom Mestského súdu Bratislava III je mesto

Bratislava; jeho obvod tvorí územný obvod okresov Bratislava I, Bratislava II, Bratislava III, Bratislava IV a Bratislava V.

13. Podľa § 2 ZoUK, na konanie je kauzálné príslušný Okresný súd Banská Bystrica.

14. Podľa § 3 ods. 1, 2 ZoUK, konanie sa začína podaním návrhu na vydanie platobného rozkazu. Na podanie návrhu je oprávnený ten, koho nárok na zaplatenie určitej peňažnej sumy v euraách voči žalovanému (ďalej len „uplatňovaný nárok“) možno odôvodnene predpokladať.

15. Podľa § 11 ods. 1 ZoUK, proti platobnému rozkazu môže žalovaný podať odpor, ktorý musí byť vecne odôvodnený. Podaním odporu sa platobný rozkaz zrušuje; to neplatí, ak bol odpor odmietnutý. Podaný odpor nemožno vziať späť.

16. Podľa § 2 ods. 2 písm. a), b) zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „ObchZ“), podnikateľom podľa tohto zákona je a) osoba zapísaná v obchodnom registri, b) osoba, ktorá podniká na základe živnostenského oprávnenia.

17. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca sa návrhom na vydanie platobného rozkazu domáhal zaplatenia istiny vo výške 660.543,66 eura spolu s úrokom vo výške 4,69 % p.a. z neoprávnených platieb za obdobie odo dňa odpísania príslušnej neoprávnenej platby do 03.06.2024 v celkovej sume 188.252,82 eura (úrok uplatňoval zo všetkých neoprávnených platieb podľa prílohy č. 1 k návrhu, časť a) a b)), zákonným úrokom z omeškania vo výške 13,50 % p.a. zo sumy 660.543,66 eura od 04.06.2024 do zaplatenia, a paušálnymi nákladmi spojenými s uplatnením pohľadávky vo výške 40 eura. Žalovaný ako podnikateľ poskytoval žalobcovi účtovné služby na základe zmluvy o poskytovaní služieb zo dňa 16.01.2011 (ďalej ako „Zmluva“), pričom išlo o obchodnoprávny vzťah medzi podnikateľmi podliehajúci režimu Obchodného zákonníka (č. l. 34,35 spisu). Uplatnené nároky vznikli v dôsledku neoprávnených platieb, ktoré žalovaný ako subjekt poskytujúci účtovné služby žalobcovi v rozpore so svojimi povinnosťami a bez právneho dôvodu neoprávnene žadoval z bankových účtov žalobcu v prospech svojich bankových účtov. Žalovaný takto počas viac ako 11 rokov (od 24.03.2011 do 24.11.2022) bez vedomia žalobcu žadoval opakovane a frekventovane veľké množstvo menších aj väčších bezhotovostných platieb z bankových účtov žalobcu na svoje bankové účty v úhrnnej sume 970.489,71 eura (podrobný rozpis jednotlivých neoprávnených platieb uviedol žalobca v prílohe č. 1 k tomuto návrhu - č. l. 10 a nasl. spisu). Všetky platby boli vykonané bez vedomia žalobcu. Bezprostredne po zistení skutočností o vykonaní neoprávnených platieb žalobca ukončil so žalovaným Zmluvu k 28.11.2022. Následne žalovaný vykonanie neoprávnených platieb výslovne uznal v dohode (č. l. 80 a nasl. spisu) - „UZNANIE ZÁVÄZKU A DOHODA O SPLATENÍ“ uzatvorenej dňa 19.12.2022 medzi žalovaným a žalobcom (ďalej ako „Dohoda“). V uvedenej dohode však neboli zahrnuté všetky neoprávnené platby z toho dôvodu, že v čase jej podpisu žalobca ešte nevedel o tom, že neoprávnené platby boli vykonávané aj na ČSOB účet žalovaného. Tieto žalobca zistil až dodatočne. Záväzok na úhradu sumy 224.331,56 eura bol zabezpečený notárskou zápisnicou spísanou notárkou JUDr. Janou Horňákovou, so sídlom Nám. SNP 19, Bratislava, N 662/2022, NCRls 55511/2022 (ďalej ako „Notárska zápisnica“), do ktorej bolo poňaté znenie celej Dohody a v ktorej žalovaný súhlasil s tým, že v časti sumy 224.331,56 eura je Notárska zápisnica vykonateľným titulom pre exekúciu. Ďalej všetky záväzky podľa Dohody, t. j. nielen záväzok na úhradu výslovne uznanej sumy 224.331,56 eura, ale napr. aj záväzky podľa čl. 2 ods. 9. Dohody, žalovaný ďalej zabezpečil zriadením záložných práv na nehnuteľnosti, z predaja ktorej bola časť kúpnej ceny z notárskej úschovy uhradená priamo žalobcovi. Čiastočnou úhradou tak bola žalobcovi nahradená suma neoprávnených platieb podľa písm. (c) a (d) bodu 2. návrhu na vydanie platobného rozkazu. Uvedenou čiastočnou úhradou tak došlo k uznaniu nárokov podľa písm. (a) a (b) bodu 2. návrhu, t. j. nárok uplatnený žalobou sa považuje za uznaný podľa ust. § 407 ods. 2 a ods. 3 Obchodného zákonníka. Pre úplnosť žalobca uviedol, že vo vzťahu k neoprávneným platbám podal trestné oznámenie.

18. Okresný súd Banská Bystrica vo veci vydal platobný rozkaz sp. zn. 24Up/729/2024 zo dňa 15.07.2024, ktorým návrhu žalobcu vyhovel. Proti platobnému rozkazu podal žalovaný odpor. Žalobca

následne dňa 03.09.2024 doručil súdu vyjadrenie k odporu žalovaného spolu s návrhom na pokračovanie v konaní, na základe čoho Okresný súd Banská Bystrica ako upomínací súd postúpil vec Mestskému súdu Bratislava III ako súdu príslušnému na jej prejednanie.

19. Z obsahu spisu je zrejmé, že predkladajúci Mestský súd Bratislava III s postúpením veci Okresným súdom Banská Bystrica nesúhlasí majúc za to, že nejde o obchodnoprávny spor, ale o spor občianskoprávny, v ktorom si žalobca proti žalovanému uplatňuje nárok na náhradu škody spôsobenej trestným činom.

20. Z predloženého spisu ďalej vyplýva, že Mestský súd Bratislava III po postúpení mu veci, začal v tejto konať a uznesením č. k. 76Cb/120/2024-228 zo dňa 27.11.2024 vyzval žalovaného, aby sa vyjadril k vyjadreniu žalobcu k podanému odporu, uviedol ďalšie skutočnosti a označil dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Následne vo veci nariadil pojednávanie na deň 06.10.2025, predvolanie na ktoré doručil žalobcovi aj žalovanému, avšak 02.10.2025 stranám elektronicky oznámil, že pojednávania sa nemusia zúčastniť práve z dôvodu nesúhlasu s postúpením veci a predloženia spisu Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) na rozhodnutie o kauzálnej príslušnosti.

21. Žalobca dňa 22.10.2025 doručil súdu nesúhlas s postúpením veci, v ktorom zdôraznil, že svoj nárok neopiera o to, že ide o škodu spôsobenú spáchaním trestného činu a to, či k jeho spáchaniu došlo nie je pre úspech žalobou uplatneného nároku rozhodujúca. Akékoľvek úvahy ohľadom spáchania trestného činu by na predmetné konanie nemali vplyv a nemali by byť ani rozhodujúce pre hodnotenie toho, či vzťah medzi stranami je obchodnoprávny alebo občianskoprávny.

22. Preskúmaním vyššie zistených skutočností vyplývajúcich z predloženého spisu najvyšší súd dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením mu veci nie je dôvodný.

23. Žalobca a žalovaný dňa 16.11.2011 uzavreli Zmluvu o poskytovaní služieb podľa ustanovení ObchZ, ktorou sa žalovaný zaviazal poskytovať žalobcovi služby súvisiace s vedením účtovníctva, miezd zamestnancov a personalistiky, zostavovaním daňového priznania k DPH a k dani z príjmov, poskytovaním ekonomického a účtovného poradenstva a zostavovaním ostatných potrebných daňových priznaní. Rovnako „Uznanie záväzku a Dohoda o splatení“ a všetky práva a povinnosti strán z nich vyplývajúce sa spravujú ustanoveniami ObchZ. Z okolností prípadu jednoznačne vyplýva, že vzťah medzi stranami sporu je vzťahom obchodnoprávnym, ktorý vznikol medzi podnikateľmi (na jednej strane žalobca ako osoba zapísaná v obchodnom registri a na druhej strane žalovaný ako osoba, ktorá podniká na základe živnostenského oprávnenia) a s prihliadnutím na všetky okolnosti je zrejmé, že sa týkal ich podnikateľskej činnosti.

24. Podľa žaloby počas trvania záväzkového vzťahu medzi žalobcom a žalovaným došlo na strane žalovaného k bezdôvodnému obohateniu, a to plnením bez právneho dôvodu tým, že bez vedomia žalobcu neoprávnene zadával platby z bankových účtov žalobcu v prospech svojich bankových účtov. Teda právnym dôvodom žalobcom uplatneného nároku je bezdôvodné obohatenie žalovaného. Neuplatňuje si nárok na náhradu škody spôsobenej trestným činom, ako nesprávne argumentuje Mestský súd Bratislava III vo svojom nesúhlase s postúpením veci.

25. Inštitút bezdôvodného obohatenia je síce právnym titulom upraveným jedine v Občianskom zákonníku, avšak najvyšší súd v tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutia všeobecných súdov ako aj Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktoré sa zaoberali aplikáciou Obchodného zákonníka v spojení s bezdôvodným obohatením, a to napríklad na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 23. októbra 2001, sp. zn. MOBdoV/2/2000 publikovaný v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 2/2002 ako R 34/2002, ďalej na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2OBdo/99/2021 z 25. októbra 2022 v spojení sp. zn. III. ÚS/117/2024 z 20. februára 2024 publikovaný v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 5/2024 ako R 52/2024, na rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 5Obo/86/2005 zo dňa 26.10.2005 a na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 214/04 zo dňa 13.12.2005.

26. Aj keď uvedená rozhodovacia prax bola zameraná prevažne na použitie inštitútu premlčania v Obchodnom zákonníku v súvislosti s bezdôvodným obohatením v obchodnoprávných vzťahoch, vyplýva z nej záver, že „ak § 261 ods. 1 Obchodného zákonníka jednoznačne stanovuje, že tretia časť Obchodného zákonníka upravuje záväzkové vzťahy medzi podnikateľmi, ak pri ich vzniku je zrejmé s prihliadnutím na všetky okolnosti, že sa týkajú ich podnikateľskej činnosti a súčasne § 489 Občianskeho zákonníka stanovuje, že záväzky vznikajú i z bezdôvodného obohatenia, je potom správny právny názor, že nie je možné odmietnuť aplikáciu Obchodného zákonníka pri vzniku bezdôvodného obohatenia medzi podnikateľmi len z dôvodu, že tento právny predpis neobsahuje inštitút bezdôvodného obohatenia. Skutočnosť, že Obchodný zákonník nemá samostatnú úpravu bezdôvodného obohatenia neznamená, že tým mienil záväzkové vzťahy súvisiace s bezdôvodným obohatením, ktoré vzniklo v obchodných vzťahoch, vylúčiť z okruhu obchodných záväzkových vzťahov. Záväzok žalovaného vydať bezdôvodné obohatenie vznikol medzi podnikateľmi a s prihliadnutím na všetky okolnosti je zrejmé, že sa týka ich podnikateľskej činnosti. Vzťah Obchodného zákonníka a Občianskeho zákonníka je založený na zásade subsidiarity, čo znamená, že Občiansky zákonník možno použiť len vtedy, ak príslušná otázka nie je upravená v Obchodnom zákonníku, ktorý je špeciálnym predpisom. Pokiaľ Obchodný zákonník neupravuje inštitút bezdôvodného obohatenia, vzťah, na ktorý sa bude aplikovať bezdôvodné obohatenie upravené v Občianskom zákonníku, sa z tohto dôvodu nestáva občianskoprávnym vzťahom. Právny vzťah svojou podstatou obchodnoprávny si aj naďalej zachováva svoj obchodnoprávny charakter, z čoho vyplýva nevyhnutnosť na zostávajúcu časť obligačného vzťahu aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka (OVEČKOVÁ, O. a kol. Obchodný zákonník. Veľký komentár. Zväzok I. (§ 1 až 260). 2. vydanie. Bratislava: Wolters Kluwer SR s. r. o., 2022, 52 s.)“ Rovnako je pritom potrebné postupovať aj v prípade úrokov z omeškania tak, že „§ 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka upravujúce následky omeškania dlžníka s plnením peňažného dlhu, nie sú použiteľné na posúdenie omeškania dlžníka s plnením peňažného záväzku vzniknutého z bezdôvodného obohatenia podľa § 451 Občianskeho zákonníka v obchodnoprávných vzťahoch. V zmysle § 1 ods. 2 Obchodného zákonníka treba riešiť podľa úpravy v Občianskom zákonníku len tie otázky, ktoré neupravuje Obchodný zákonník, teda vznik a obsah bezdôvodného obohatenia a právo na jeho vydanie. Ak je dlžník v omeškaní s plnením peňažného záväzku vzniknutého z bezdôvodného obohatenia v obchodnoprávných vzťahoch, vzniká veriteľovi právo požadovať z nezaplatenej sumy úroky z omeškania podľa § 369 Obchodného zákonníka.“ (cit. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Obdo/49/2023 z 31.01.2024 uverejnený v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR 1/2024 ako rozhodnutie č. 7).

27. Zhrnúc vyššie uvedené najvyšší súd konštatuje, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica dôvodný nie je. Vzhľadom na adresu sídla, resp. miesta podnikania žalovaného a povahu sporu ako obchodnoprávneho, je daná kauzálna príslušnosť Mestského súdu Bratislava III v zmysle § 22 písm. a) CSP na konania v obchodnoprávných sporoch pre obvod Krajského súdu v Bratislave.

28. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.